

Till:
Barn- och
utbildningsnämnden

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

2024-04-10

Revisionsrapport: Granskning av Rektorerers förutsättningar

KPMG har av Salems kommuns revisorer fått i uppdrag att granska stödfunktioner inom grundskolan och Rönninge gymnasium. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Granskningen har syftat till att bedöma om huvudmannen för utbildningen ger rektor förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet och verka för utbildningens utveckling.

Vår sammanfattande bedömning är att huvudmannen för utbildningen delvis ger rektor förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet och verka för utbildningens utveckling.

Vi noterar dock en risk gällande att flertalet rektorer har ett stort antal medarbetare och elever under sig men inte tillgång till tillräckligt stöd av biträdande rektorer eller från HR. Vi bedömer vidare att den höga omsättningen på rektorer kan innebära en risk då utvecklingen på skolorna kan avstanna i samband med detta.

Vi bedömer att ledningsorganisationen för grundskoleverksamheten och gymnasieskolan delvis är ändamålsenlig och att vi bedömer att ledningsorganisationen är utformad i enlighet med nationella styrdokument. men vi bedömer att rektor endast delvis erhåller adekvat administrativt stöd. Vi ser positivt på att det finns ett antal stödfunktioner organiserade centralt, och att skolchef finns tillgänglig för diskussion rörande exempelvis strategiska frågor och tolkning av lagstiftning. Vi understryker dock att det är en brist att vissa rektorer inte har tillgång till adekvat administrativt stöd med hänvisningar till sjukskrivningar och omsättning på administratörer. Vi noterar vidare att rektorerna anser att de inte får det stöd som de behöver inom till exempel ekonomi, arbetsrätt och i lönefrågor. Det sistnämnda med hänvisning till bland annat upplevelser av otydliga förhållningsregler kring kommunikation mellan parterna och merarbete för rektor i förhållande till behörighet i system.

Vi bedömer även att det finns förbättringar att göra i fråga om det digitala stöd som ges rektorer. Detta med hänvisning till det stora antal olika IT-stöd som används, kombinerat med bland annat brist på tillräcklig utbildning i systemen. Vi ser således positivt på att en utbildningsinsats är planerad på området samt att det finns olika former för utvärderingar och dialoger mellan parterna i fråga om identifierade utvecklingsbehov vad gäller digitala stöd. Vi understryker vikten av att kartläggning av digitala behov fortlöper och att huvudmannen följer upp att vidtagna utbildningsinsatser och planerade åtgärder får önskad effekt för att ge rektor goda förutsättningar. Likaså understryker vi även vikten av att huvudmannen säkerställer att kontinuerlig dialog rörande lokalförsljningsfrågor fortsätter för att ge rektor goda förutsättningar.

Huvudmannen genomför och sammanställer vidare enkäter i syfte att bidra till utveckling, men intervjuade rektorer upplever inte att de får stöd i arbetet med att komma till rätta med de utvecklingsområden som identifierats i enkäterna.

Vi konstaterar vidare att intervjuade rektorer upplever att de inte har tillräckliga förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet och verka för utbildningens utveckling. Utifrån de intervjuer som genomförts delar vi rektorernas uppfattning av att rektors pedagogiska ledarskap är ett utvecklingsområde, och bedömer att det är angeläget att huvudman och rektor för en dialog om rektors förutsättningar.

Vi bedömer, utifrån enkäter och intervjuer, att personalen delvis uppfattar att rektor leder det pedagogiska arbetet och verkar för utbildningens utveckling. Å ena sidan uppfattar lärare att rektorerna är tillgängliga och har en tydlig ambition att leda det pedagogiska arbetet och utveckla utbildningen. Å andra sidan lyfts att rektorerna ofta inte har möjlighet att omvandla ambition i praktik på grund av tids- och resursbrist. Som exempel på detta beskrivs att rektorerna sällan har möjlighet att genomföra lektionsbesök.

Vi bedömer att huvudmannen i allt väsentligt följer upp rektors ansvar för det pedagogiska arbetet och utvecklingen av utbildningen. Detta genom att bland annat ta del av återrapportering av enkäter och statistik kring detta, redovisning i årsbokslut, delårsuppföljning om utvecklingsområden kopplat till bland annat pedagogiskt ledarskap, återrapportering kring verksamhetsplan, avslutade tjänster med mera.

Vi ser positivt på att det genom HME-index (se avsnitt 3.6 i rapporten) går att utläsa enkätresultat rörande yrkesgruppen rektorer, då detta möjliggör för ytterligare analys och rapportering till nämnd vad gäller rektors upplevelse av förutsättningar.

Utifrån vår bedömning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Följa upp om ledningsorganisationen är ändamålsenligt utformad för att leda det pedagogiska arbetet och verka för utbildningens utveckling. Detta för att ytterst möjliggöra för låg omsättning på rektorer.
- Som ett led i sin uppföljning vidta riktade och kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med brister som identifierats tidigare i rapporten.
- Säkerställa adekvat stöd till rektor, inom områden och i en omfattning som ger rektor goda förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet och verka för utbildningens utveckling.

Revisorerna beslutade att överlämna rapporten till barn- och utbildningsnämnden för yttrande senast 2024-08-31 samt till kommunstyrelsen och till kommunfullmäktige för kännedom.

För Salems kommuns revisorer

Bo Selander
ordförande

Göran Tjulin
vice ordförande